

UPPVIDINGE
KOMMUN

**Ramverk mot diskriminering
och kränkande behandling
Älgalyckans förskola
2024-2025**

Innehåll

INLEDNING	3
VISION	3
MÅL	3
KARTLÄGGNING	4
Centrala begrepp / vad är en kränkande behandling	4
Direkt diskriminering.....	4
Kön.....	4
Könsöverskridande identitet eller uttryck.....	5
Etnisk tillhörighet.....	5
Religion och annan trosuppfattning.....	5
Religion	5
Funktionshinder.....	5
Sexuell läggning.....	5
Ålder.....	5
Annan kränkande behandling.....	5
Indirekt diskriminering	5
Trakasserier och kränkande behandling	6
Repressalier	6
Aktuella lagar och förordningar	6
FN:s konvention om barns rättigheter	6
Läroplanen Lpfö18, 1 kap.....	6
Skollag 6 kap, 6§.....	6

Skollag 6 kap, 8§.....	7
Diskrimineringslag 1 kap 1§	7
RUTINER.....	7
Anmälningssplikt.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Till dig som vårdnadshavare	8
Främjande	8
Förebyggande.....	8
Mål och aktiviteter för läsåret	12
BILAGA.....	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
Utvärdering av föregående läsårs mål och aktiviteter	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Syftet med ramverk mot diskriminering och kränkande behandling är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Likabehandlingsplanen bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och 6:e kap. i skollagen.

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, bos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor (Lpfö 18 sid 5).

En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn skall kunna utvecklas.

Vår tanke är att göra Ramverk mot diskriminering och kränkande behandling till ett levande dokument som kan användas i diskussioner mellan rektor, pedagoger, övrig personal, vårdnadshavare och vara en utgångspunkt för samtal kring etik och värderingar med barnen.

Vision

Förskolans vision är att utbildningen ska bygga på att vi har en tillåtande och trygg miljö där alla vågar uttrycka sina åsikter och vågar vara sig själva. Alla har ett lika värde men olika förutsättningar där olikheter ses som en tillgång för lärande och utveckling. Vi arbetar för att alla, både barn och vuxna, ska känna sig trygga och respekterade. På Älgalyckans förskola strävar vi efter att ha en förskolemiljö där vi har roligt tillsammans och alla möts med uppskattning för den man är.

Mål

Vårt mål är att inga former av diskriminering eller kränkande behandling ska förekomma på vår förskola. Planen gäller från 2023-08-01 till 2024-08-01

Ansvarig för planen: Rektor har ett övergripande ansvar. All personal är ansvarig för att kontinuerligt motverka diskriminering samt alla former av kränkningar.

Kartläggning

Två gånger per termin genomförs trygghetsvandringar på förskolans samtliga avdelningar. Vid trygghetsvandringarna genomförs såväl observationer som intervjuer med barnen. Syftet är att kartlägga barnens förskolevardag och upplevelse av trygghet, detta för att vi pedagoger ska kunna arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. Vi kartlägger såväl inommiljöer som utemiljöer för att se var upplevelse och förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkningar kan förekomma.

Vi har därmed observerat och haft samtal med våra barn om var och när det kan inträffa att någon blir kränkt eller illa behandlad. Genom kartläggningen, observationerna och samtalen med barnen ser vi att det är viktigt att det finns vuxna närvarande där barnen är. Utrymmen som hallar, toaletter och aktivitetsrum är utrymmen där det kan förekomma konflikter och där vuxna behöver ha extra uppsikt. Viktigt är också att pedagoger vid utevistelse sprider ut sig och befinner sig där barnen är.

Vårdnadshavarna kommer att informeras under höstens föräldramöte att Ramverk mot diskriminering och kränkande behandling finns på förskolans anslagstavlor.

Centrala begrepp / vad är en kränkande behandling

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas i förhållande till andra på grund av något av följande:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder
- Klass

Diskriminering på dessa grunder är förbjudet i lag. Undantaget är klass, som inte omnämns i lagtexterna. I Uppvidinge kommuns förskolor har vi valt att nämna även klass och vi menar med detta ekonomisk och social bakgrund.

Kön

Oavsett kön skall alla barn i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

När någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna/flicka eller man/pojke genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra annat kön.

Etnisk tillhörighet

Här menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. Även om du är född i Sverige kan du tillhöra en annan etnisk folkgrupp. Du kan också tillhöra flera etniska folkgrupper. Var och en har rätt att identifiera sin egen tillhörighet. Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Förskolan ska också arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Religion och annan trosuppfattning

Förskolan får inte missgynna något barn på grund av deras religion eller annan trosuppfattning.

Religion

Vårdnadshavare har rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro. Det gäller för förskolan att respektera detta, om det inte strider mot svensk lagstiftning.

Funktionshinder

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionshinder räknas både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt till exempel allergi, dyslexi, hörsel- och synskador eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning samt transsexualism.

Ålder

Barn i våra verksamheter får inte diskrimineras på grund av sin ålder utan mötas av en verksamhet som är anpassad till barnets ålder, mognad och utvecklingsnivå.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling definieras som ett uppträdande som utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan vara mobbning men även enstaka händelser som inte är mobbning.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att ett barn blir missgynnat på någon av de ovanstående grunderna genom att alla behandlas lika. Ett till synes neutralt beslut kan alltså vara diskriminerande. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Med trakasserier menas uppträdande som kränker ett barns värdighet och har samband med någon av de ovanstående grunderna.

Med kränkande behandling menas uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon av de ovanstående grunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)
- Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Repressalier

Med repressalier menas att ett barn utsätts för en negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Sådana repressalier får inte förekomma.

Aktuella lagar och förordningar

FN:s konvention om barns rättigheter

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och barns rätt till likabehandling i fokus.

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göras sin röst hörd i allt som angår dem.

Läroplanen Lpfö18, 1 kap

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering [...] eller annan kränkning. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Förhållningssättet hos alla som verkar i förskolan, och deras sätt att agera och tala om något, påverkar barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Därför är alla som verkar i förskolan viktiga som förebilder.

Skollag 6 kap, 6§

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skollag 6 kap, 8§

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som anses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Åtgärderna ska beskrivas i efterföljande plan.

Diskrimineringslag 1 kap 1§

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsbinder, sexuell läggning eller ålder.

Rutiner

I det dagliga arbetet med barnen uppmärksammar vi när barnen utsätts för kränkande handling eller diskriminering. Vid de fall då misstanke om att kränkande behandling förekommer ska detta omgående anmälas till rektor och en kränkingsanmälan ska upprättas i DraftIt så att en utredning skyndsamt kan påbörjas. Vid förekomst av kränkningar ska åtgärderna se ut på följande vis:

BARN-BARN Personalen uppmärksammar det som hänt och pratar med de berörda barnen. Detta innebär samtal där den vuxne medlar, stöttar, tar reda på vad som är orsaken till kränkningen och ställer öppna frågor. Pedagoger och övrig personal ska gå in direkt i situationer som innebär att ett barn kränks. Den vuxne måste markera tydligt vart gränsen går. Föräldrarna informeras och vid upprepade tillfällen upprättas en handlingsplan. Ansvarig för detta är barnets ansvarspedagog.

VUXNA-BARN Personal ska kunna diskutera uppkomna situationer med varandra, för att hjälpa varandra göra ”rätt”. Detta måste klimatet på förskolan tillåta. Vid tillfällen då vuxna kränker barn ska detta omgående anmälas till rektor, som i sin tur vidtar åtgärder. Rektor är ansvarig för att vidtagna åtgärder dokumenteras och följs upp. De vuxna ansvarar för att de eller de barn som utsatts för kränkningen får upprättelse. Det är viktigt att i sådana situationer göra det barn medveten om sina rättigheter.

VUXNA-VUXNA Ramverket ska främst ha barnen i fokus. Vi vill ändå betona vikten av att likabehandlingsarbetet även präglar relationerna mellan de vuxna som barnen omges av. Förekommer kränkningar mellan vuxna personer i förskolan ska därför även detta tas på allvar och följas upp. I sådana fall ligger ett stort ansvar på förskolechefen och personer i förskolan. Planen mot kränkande behandling reviderades den 12 juni 2023

Till dig som vårdnadshavare

Om du som förälder misstänker att ett barn, ditt eller någon annans, utsätts eller har blivit utsatt för kränkande behandling – prata alltid med personalen. Definitionerna under rubriken *Definitioner av centrala begrepp* och rubriken *Vad säger lagen?* förtydligar vad en kränkande behandling är. Befogade tillrättavisningar från personalen med syfte att upprätthålla en god och trygg miljö för alla barn är inte en kränkande behandling såvida inte ett barn förödmjukas i och med detta.

Främjande

Förskolan har till uppgift att främja lika rättigheter och skapa en pedagogisk miljö där både pojkar och flickor kan bredda sina erfarenheter och utveckla sina förmågor och intressen.

- I vårt värdegrundsarbete pratar vi om och hur vi ska vara mot varandra.
- Vi skapar en god pedagogisk miljö där flickor och pojkar inte hämmas av traditionella könsroller. Pojkar och flickor får lika mycket utrymme, alla leksaker och aktiviteter är tillgängliga för alla barn.
- Vi arbetar för att få barnen att utveckla sin förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer.
- Vi arbetar med att få barnen att känna stolthet över sig själva och sin familj. Vi respekterar alla familjekonstellationer.
- Vi utformar våra aktiviteter så att alla barn skall kunna delta på sina villkor. • Vi har aktiviteter som är anpassade till barnens ålder, mognad och utvecklingsnivå.
- Vi vuxna föregår med gott exempel och visar barnen hur vi ska bete oss mot varandra. • Vi fokuserar på och lyfter fram positiva handlingar.
- Vi är närvarande vuxna genom att vara där barnen befinner sig.
- Vi arbetar med empatiträning, det vill säga låter barnen lära sig att hjälpa varandra, vid behov i konflikter stöttar personalen barnen i att reda ut det som hänt.

Förebyggande

Vårt förebyggande arbete grundar sig i vårt förhållningssätt

- Vi bemöter varandra positivt. Vi säger hej till alla barn, vårdnadshavare och personal. Vi pratar med och lyssnar på alla barn varje dag.
- Vi uppmuntrar barnen att prova och klara saker själva.
- Vi lär barnen att sluta betyder sluta. Det är tillåtet att sätta sin gräns och säga ”nej/stopp”, det ska respekteras.
- Vi samtalar om känslor för att barnen ska få förståelse för dem.
- Vi är konsekventa i vårt handlande.
- Vi har daglig kontakt med vårdnadshavare genom lämning och hämtning av barnen på förskolan.
- Vårdnadshavarna erbjuds inskolningssamtal samt utvecklingssamtal där de har möjlighet att vara delaktiga med sina åsikter.
- Vi gör observationer i barngrupperna.
- Vi arbetar aktivt och kontinuerligt med konflikthantering, regler, normer, demokrati, värdegrund och språkbruk.
- Vi arbetar med barns delaktighet, inflytande och ansvarstagande.

Bilaga

Utvärdering av föregående läsårs mål och aktiviteter 23-24

Mål	Alla på Älgalyckans förskola arbetar med att stärka och utveckla medvetenhet om och respekt för varandras olikheter, barns kroppsliga och personliga integritet. Barnen känner sig trygga i att välja när och hur de uttrycker sina tankar och känslor. Detta gör de med en ömsesidig respekt gentemot sina kompisar.
-----	---

Beskrivning av åtgärden	<p>För att stötta barnen i målet ovan behöver vi i personalgruppen ha en samsyn kring kränkningar, integritet, trygghet och kamratskap. Arbetslagsvis kommer vi systematiskt diskutera dessa begrepp. Samsyn får vi genom att återkommande lyfta frågorna i utvecklingsgrupper och gemensamt sätta en struktur för arbetsgång och uppföljning. Samtliga arbetslag kommer på olika sätt, utifrån barngruppen, arbeta förebyggande med integritet och kompisskap. Verktyg som kan komma att användas som stöd i arbetet då vi pratar om respekt för kompisar och respekt för kompisarnas integritet, utifrån barnens ålder och mognad, är Vännerna i Kungaskogen, Stopp min kropp, Vemböckerna, Alfons och vänskapslådan och/eller Kompisböckerna. Som pedagoger är vi noga med att ha ett respektfullt, lyhört, professionellt bemötande och förhållningssätt gentemot barnen. Samtliga avdelningar kommer intensifiera och fortsätta arbeta aktivt med detta under läsåret 2023/2024</p>
Områden som berörs	<p>Kränkande behandling, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.</p>
Ansvarig	<p>All personal som befinner sig på förskolan har ett ansvar i att möta barnen med respekt och möta frågor samt situationer som uppkommer där barnen behöver vägledning kring trygghet, respekt och bemötande. Personalen på avdelningarna har ett särskilt ansvar för att jobba aktivt med målet och åtgärderna genom att stödja, vägleda och föregå med gott exempel gentemot barnen de möter i vardagen.</p>
Utvärdering och uppföljning	<p>Kompisböckerna Vi börjar varje läsår, och ibland varje termin beroende på hur inskolningarna ligger, med samarbetsövningar och ett arbete med temat socialt och emotionellt. Vi jobbade detta år med Kompisböckerna. Vi introducerade QR-koder som barnen kunde scanna själva med en Ipad för att lyssna på de olika böckerna beroende på vilken vi jobbade med. Vi lyssnade även på dem tillsammans i våra grupper och diskuterade dem och dess innehåll. Vi samtalade om t.ex. vad som hände i boken, hur problemet blev löst, varför blev det fel, hur kan man göra istället etc.</p> <p>Kycklingarna Vi valde att arbeta med temat kycklingarna, syftet var att vi skulle titta på likheter och olikheter. Vi diskuterade det i gruppen, de tyckte att det</p>

var konstigt att vissa kycklingar var gula, vissa grå och någon svart. Vi valde att arbeta med ämnet bl.a. på detta sätt eftersom det är lättare för barnen att förstå genom djuren.

Vi läste boken om den fula ankungen. I detta arbete diskuterade vi bl.a. om boken. Vi pratade med barnen om bokens tema, hur kan man göra som kompis när en annan kompis blir utfrysst och inte får vara med etc. Det blev mycket samtal och diskussion om vad vi skulle ha för trivselregler på förskolan, och hur man ska vara en bra kompis. Barnen ville ha en veckans kompis. Den som blev veckans kompis hade i uppdrag att vara extra inbjudande i leken samt hjälpa till att se så att ingen behövde leka ensam. Vi såg att detta var ett bra arbete och barnen började mer och mer tänka på hur man skulle vara mot varandra.

Väljartavlan

Vi har sedan ett par år tillbaka jobbat med väljartavlan, en plats där barnen kan se vilja lekmiljöer som finns att välja på och hur många platser det finns lediga i respektive lekmiljö. De sätter sin namnlapp. Vi har sett att detta är positivt för barngruppen bl.a. eftersom barnen själva kan få en överblick över miljöerna, detta skapar ett lugn och en trygghet i barngruppen.

En annan fördel vi sett och upplevt med detta systemet är att vi kan hjälpa barnen att lyckas, genom att t.ex. vi vuxna placerar ut barnens namn och de får sedan vara på den platsen och leka i minst 15 minuter. Vi kan genom detta ge de barn som t.ex. behöver en paus från en specifik kompis eller ett barn som behöver utmaningar i t.ex. finmotorik eller spelregler. Vi pedagoger kan även använda väljartavlan som ett verktyg i vårt arbete mot kränkande behandling och mobbning barnen emellan.

Gemensamma lekar - förstened, under hökens vingar, björnen sover etc.

I början av varje läsår brukar gemensamma lekar som t.ex. under hökens vingar, vara i lite extra fokus. Vi upplever att denna typ av gemensamma lekar hjälper barnen att lära sig att visa hänsyn till andra, ta ansvar för dina egna och andras handlingar samt lära känna varandra/ sina nya kompisar etc.

Vi ser även att detta stärker pedagogernas relation till barnen, att leka och ha roligt tillsammans stärker barnens trygghet, genom att tilliten mellan barn och pedagoger ökar upplever vi.

	<p>Vi ser ofta under resten av läsåret att barnen själva tar initiativ och bjuder in varandra till dessa lekar. Vi ser tydligt att de genom bl.a. diskussioner tar ansvar för gemensamma regler.</p> <p>Förbättringar/ Förändringar inför nästa läsår</p> <p>Under maj och juni har vi sett ett kraftigt ökande behov av att arbeta med empati, mer specifikt känslor. Att känna igen sina egna känslor, att lära sig känna igen kompisarnas känslor, hur man kan hjälpa kompiserna, hur man kan hjälpa sig själv etc. Vi kommer att starta läsåret med detta arbete. Vi gör det genom vårt tema sagor.</p> <p>Vi ser även ett behov bland barnen att jobba lite extra med både integritet t.ex. genom stopp min kropp och att jobba med kön och genus då några av barnen har börjat prata om tjej resp. killsaker och att de inte kan leka med motsatt kön.</p> <p>Målen har varit svåra att utvärdera så vi ändra dom till mer mål som går att utvärdera.</p>
--	---

Mål och aktiviteter för läsåret 2024-2025

Aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Mål	<p>utveckla medvetenhet om och respekt för varandras olikheter, barns kroppsliga och personliga integritet</p> <p>Barnen ska känna sig trygga i att välja när och hur de uttrycker sina känslor och tankar</p>
-----	--

<p>Beskrivning av åtgärden</p>	<p>För att nå dessa mål kommer personalen på Älgalyckan arbeta För att barnen ska känna sig trygga i att välja när och hur de uttrycker sina tankar och känslor på förskolan, kan vi arbeta med följande åtgärder. Säkerställ att förskolan är en plats där varje barn känner sig accepterat och respekterat genom att uppmuntra positiva relationer mellan barnen och mellan barn och pedagoger. Pedagogerna ska visa att de verkligen lyssnar när barnen talar genom att ge dem tid och uppmärksamhet samt visa respekt för barnens åsikter och känslor och bekräfta deras upplevelser. Använd rollekar och samarbetsövningar för att hjälpa barnen att uttrycka och bearbeta sina känslor i en lekfull och säker kontext. Genom lek kan barnen utforska olika sätt att uttrycka sig och öva på sociala färdigheter. Inkludera regelbundna aktiviteter som fokuserar på att känna igen och uttrycka känslor, såsom sagoläsning, sånger, samtal och pyssel som handlar om känslor och kommunikation. Inför dagliga eller veckovisa samtal där barnen får möjlighet att uttrycka sina tankar och känslor i en trygg grupp miljö. Använd bildkort eller andra verktyg som kan hjälpa barnen att sätta ord på sina känslor. Genom att integrera dessa åtgärder i den dagliga verksamheten, bidrar vi till att barnen känner sig trygga och bekväma med att uttrycka sina tankar och känslor på sina egna villkor. Bok Stopp min kropp. Rutiner kring toalettbesök , bygg upp ett kösystem vid toaletter med ett märke på golvet som visat stopp. Ringklocka på toaletten</p>
<p>Områden som berörs</p>	<p>Kränkande behandling, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder</p>
<p>Ansvarig</p>	<p>All personal som befinner sig på förskolan har ett ansvar i att möta barnen med respekt och möta frågor samt situationer som uppkommer där barnen behöver vägledning kring trygghet, respekt och bemötande. Personalen på avdelningarna har ett särskilt ansvar för att jobba aktivt med målet och åtgärderna genom att stödja, vägleda och föregå med gott exempel gentemot barnen de möter i vardagen.</p>

UPPVIDINGE
KOMMUN